

130 let Musejní společnosti ve Valašském Meziříčí

Jan Suchý

12. prosince 1883: na trůně je František Josef I. a vrcholí národní obrození; v Praze už 57 let vychází časopis Národního muzea, založený Františkem Palackým, a Moravské místodržitelství právě schválilo stanovy Musejní společnosti ve Valašském Meziříčí... Letos je tomu tedy už 130 let, co si založený muzejní spolek předsevzal, že se bude *“zajímat se o vše, co bylo lidskou rukou nebo myslí vytvořeno ve městě Valašské Meziříčí a jeho okolí, co souvisí s přírodním prostředím a jeho ochranou, co má spojitost s životem města i okolního regionu a co dokumentuje život i tvůrčí činnost jeho obyvatel. S tím pak souvisí nezbytnost sbírat historické prameny, které svým původem, povahou nebo zaměřením charakterizují minulost či přítomnost města, publikovat spolkové zprávy a zpřístupňovat mnohostrannými formami život a tvořivost obyvatel města a jeho okolí”*.

Spolek měl brzy 380 členů z řad učitelstva, úřednictva a místní inteligence vůbec. Patronát nad ním měl Dr. Alois Mikyška a vedení se ujal páter Eduard Domluvil. Své záměry plnila MSVM svědomitě celých následujících 70 let, a to dokonce i během obou světových válek a hospodářské krize. Až komunistický režim ukončil její působení zákazem spolkové činnosti, kdy byla zrušena výnosem Krajského národního výboru v Gottwaldově k 31. 12. 1953.

Sametová revoluce v roce 1989 přinesla novou svobodu a ve Valašském Meziříčí záhy vznikla Muzejní společnost; 20. listopadu 1990 ji zakládá tehdy 42letý profesor dějepisu a němčiny Pavel Dorčák spolu se svým přítelem, 73letým sběratelem a badatelem Jindřichem Janouškem. MSVM má po své renesanci na 33 členů a už v roce 1991 organizuje k 500. výročí městečka Krásna nad Bečvou tradiční (a úspěšný) řemeslný Starokrásenský jarmark. První novodobý předseda společnosti Pavel Dorčák setrval ve funkci až do svého odchodu na nemocenskou (1. 4. 2010) a byl vystřídán dosavadním předsedou 31letým Janem Suchým. Počet členů po roce 2010 sice klesl na 15, ale ideové podhoubí spolku zůstalo živé. Členové se pravidelně scházejí, každý první čtvrtek v měsíci, v Muzejní kavárně Antonína Duřpeka, jež je součástí prohlídkového okruhu zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. Moderní MSVM je otevřena všem zájemcům o členství, bez rozdílu věku či vzdělání; nicméně nová členství musejí být schválena na pravidelné valné hromadě. Uvnitř společnosti se vytvářejí zájmové odbory jako je zdravotní, školský, stavení, filatelistický... Výstupem jejich práce jsou pak besedy k významným regionálním výročím, která by jinak zůstala opomenuta, protože nemají zachovánu kontinuitu do současnosti – například zrušené fabriky, školy, hřbitovy, bezprizorní kulturní památky a rozmanité celospolečenské jevy. Výhodou členství je

možnost využívat zvýhodněných nabídek autobusových výletů a zájezdů s Klubem důchodců Valašské Meziříčí. Členové mohou také přihlásit výstup ze své badatelské práce do Sborníku Musejní společnosti ve Valašském Meziříčí, který vychází pravidelně každý rok (např. reprint historických sborníků Musejní společnosti ve Valašském Meziříčí z let 1884 – 1911 (č. 1 - 14), od J. Smrčky Kamenné kříže a další historická díla ve Valašském Meziříčí (č. 17/2012), a Historické sochy ve Valašském Meziříčí a v Krásně nad Bečvou (č. 15/2010), faximile rukopisu J.K. Pilečky Salašnictví na Valašsku (č.16/2011). K vydání chystáme sborníky s tematikou: Valašská botanika - Jan Bubela od J. Tkáčikové (2013), Svatojánské sochy v Pobečví od K. J. Maliny (2014), Valaškomeziříčské zvony a hřbitovy od J. Smrčky (2015), Valaškomeziříčské moderní památky od J. Suchého (2016) a Kronika Ondřeje Sivého s historickým rejstříkem od P. Zajíce (2017).

Za cíl spolkové práce jsem si jako nový předseda vytyčil založení archivu MSVM, v němž by byly z oblasti Valaškomeziříčska evidovány všechny památky se svým jedinečným příběhem, ať už by se jednalo o domy, skalky, staré stromy, patníky nebo křížky u cesty... Shromážděná data (včetně přesného zaměření objektu pomocí GPS souřadnic) by jako informační zdroj sloužila nejen badatelům z řad studentů, ale i odborné a laické veřejnosti. Památky neustále vznikají a zanikají, tak jako se rodí a umírají lidé. Jako spolek máme tedy před sebou spoustu nikdy nekončící práce, která se stane i vzrušujícím okořeněním našich vlastních životů... Případné dotazy čtenářů Valašska rádi zodpovíme prostřednictvím kontaktního formuláře na webu: <http://www.msvm.cz>.

Letošní exkurze do věže farního kostela ve Valašském Meziříčí (Foto J. Suchý, 2013)